

Relacja dotycząca śmierci Bolesława Wieniawy-Długoszowskiego

PCBJ

WIENIAWA-DŁUGOSZOWSKI Bolesław. Relacja dotycząca przyczyn i okoliczności śmierci Bolesława Wieniawy-Długoszowskiego 1 VII 1942 sporządzona przez jego siostrzeńca Adama Michalewskiego w 1978.

Kserokopia maszynopisu zatytułowanego "Okoliczności śmierci generała dywizji dr. Bolesława Wieniawa-Długoszowskiego, byłego ambasadora Polski przy rządzie włoskim w Rzymie".

Z dołączonego listu oraz z tekstu wynika, że: Wanda Piłsudska, córka Marszałka, jesienią 1977 zwróciła się z prośbą do A. Michalewskiego o opisanie okoliczności, które spowodowały samobójczą śmierć Wieniawy. Prośbę swą uzasadniała koniecznością ukrócenia krążących na ten temat plotek.

Jako właściwe miejsce złożenia mającej powstać relacji wskazała Instytut Józefa Piłsudskiego w Londynie i Nowym Jorku.

Tekst A. Michalewskiego zajmuje 6 kart formatu A4.

Autor naświetla w nim sytuację Wieniawy od IX 1939, kiedy to zrzekł się objęcia urzędu Prezydenta RP. Szeroko omawia stosunki z W. Sikorskim i jego zwolennikami, skomplikowaną sytuację wśród emigrantów, starania Wieniawy o przydział do polskich formacji wojskowych na Zachodzie, boleśnie przyjmowane ataki części polityków na siebie i Piłsudskiego, w końcu okoliczności mianowania Wieniawy posłem RP w Hawanie.

Krótko pisze o samobójczym skoku z tarasu nowojorskiego budynku, w którym mieszkał Wieniawa z rodziną.

Cytuje fragment listu znalezione przy zwłokach: "pozostawiam żonę i córkę na pastwę losu i obojętnych ludzi lecz proszę Boga o opiekę nad nimi. Boże zbaw Polskę", a także depezę gen. MacArthura: "Bezgraniczne wysiłki położone przez zmarłego dla spraw Ojczyzny nie będą daremne [...]. Polska powstanie".

Dołączono załącznik: jednostronicową maszynopisową kopię listu Bronisławy Berenson, wdowy po Wieniawie do A. Michalewskiego z 3 X 1943, a także krótki list przewodni do Wandy Piłsudskiej, dat. 11 V 1978 w Londynie: "[...] Relację [...] złożyłem w Instytucie do rąk W.Pani.

Niezależnie od tego załączam dla W.Pani kopię mej relacji wraz z załącznikami".

Zgodnie z ich wykazem brak fotokopii listu wdowy oraz fotokopii artykułu z "Przeglądu Kawalerii". Stan dobry.

Powyższe materiały są dostępne do wglądu w siedzibie Polskiej Cyfrowej Biblioteki Jeździeckiej.

Bolesław Wieniawa-Długoszowski
(fot. NAC)